

ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА ВЕСЛУВАЛЬНИКІВ НА БАЙДАРКАХ І КАНОЕ

Богуславська Вікторія,

доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор,

Вінницький державний педагогічний університет імені

Михайла Коцюбинського, вул. Острозького 32, м. Вінниця, 21001, Україна;

<https://orcid.org/0000-0003-3609-5518>;

[email: vik.bogusl@gmail.com](mailto:vik.bogusl@gmail.com)

Балахтін Денис,

Вінницький державний педагогічний університет імені

Михайла Коцюбинського, вул. Острозького 32, м. Вінниця, 21001, Україна;

<https://orcid.org/0009-0001-4722-4250>;

[email: dbalakhtin@gmail.com](mailto:dbalakhtin@gmail.com)

Анотація. Завдяки систематичному оволодінню теоретичними знаннями веслувальники можуть більш ефективно планувати та виконувати тренувальні програми, а також адаптувати свої стратегії під час змагань відповідно до специфіки умов та конкурентного середовища. Такий підхід сприяє підвищенню рівня спортивної майстерності та досягненню успіху на міжнародній арені. Незважаючи на важливість теоретичної підготовки, науково-методична література з веслування має значні прогалини з обґрунтуванням структури і змісту цієї підготовки, а також з нерівномірністю покриття тематики на різних етапах навчання, а іноді навіть і її відсутністю.

Мета дослідження: визначити особливості теоретичної підготовки веслувальників на байдарках і каное.

Методи дослідження. В роботі були застосовані методи теоретичного рівня дослідження: аналіз, порівняння, індукція, дедукція, систематизація та узагальнення науково-методичної літератури.

Результати роботи. Етап попередньої базової підготовки визначає фундаментальні аспекти фізичного, технічного та тактичного розвитку веслувальників. Саме на цьому етапі вони отримують необхідні знання про біомеханічні принципи виконання рухів, а також основи тренувального процесу та стратегій змагань. Теоретична підготовка включає в себе вивчення теорії руху, аналіз техніки веслування, вивчення правил та регламентів спортивних змагань, а також ознайомлення з принципами фізіології та психології спортивної діяльності.

Висновки. Наукові дослідження підтверджують важливість теоретичної підготовки в процесі формування спортивної майстерності веслувальників на етапі попередньої базової підготовки. У цьому контексті, теоретична підготовка виступає як необхідний елемент, що сприяє не лише розумінню основних

принципів та технік веслування, але й вдосконаленню спортивних навичок і досягненню високих результатів у спортивних змаганнях.

Ключові слова: теоретична підготовка, засоби, етап попередньої підготовки, веслувальники.

THEORETICAL TRAINING OF KAYAKERS AND CANOEISTS

Bohuslavska Victoria, Balakhtin Denis

Abstract. Theoretical training of rowers at the stage of specialized basic training. By systematically mastering theoretical knowledge, rowers can more effectively plan and execute training programs, as well as adapt their strategies during competitions according to the specifics of the conditions and competitive environment. This approach contributes to increasing the level of sportsmanship and achieving success in the international arena. Despite the importance of theoretical training, the scientific and methodological literature on rowing has significant gaps in substantiating the structure and content of this training, as well as uneven coverage of the subject at different stages of training, and sometimes even its absence.

The purpose of the study: to determine the peculiarities of the theoretical training of rowers on kayaks and canoes. Research methods. Theoretical research methods were used in the work: analysis, comparison, induction, deduction, systematization and generalization of scientific and methodical literature.

Results. The stage of preliminary basic training determines the fundamental aspects of the physical, technical and tactical development of rowers. It is at this stage that they get the necessary knowledge about the biomechanical principles of movement execution, as well as the basics of the training process and competition strategies. Theoretical training includes the study of movement theory, analysis of rowing technique, study of the rules and regulations of sports competitions, as well as familiarization with the principles of physiology and psychology of sports activities.

Conclusions. Scientific studies confirm the importance of theoretical training in the process of forming the sportsmanship of rowers at the stage of preliminary basic training. In this context, theoretical training acts as a necessary element that contributes not only to the understanding of the basic principles and techniques of rowing, but also to the improvement of sports skills and the achievement of high results in sports competitions.

Key words: theoretical training, means, stage of preliminary training, rowers.

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогоднішній день, теоретична підготовка є невід'ємною складовою підготовки спортсменів за даними Ю. А. Бріскіна, (2013); М. Л. Пітина, (2015); О. Р. Задорожної, (2015); В. Ю. Богуславської (2017-2020).

У навчальній програмі для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ та училищ олімпійського резерву з веслування на байдарках і каное та веслувального слалому вказано, що основним завданням підготовки веслувальників для досягнення високих результатів є формування спеціальних знань, умінь і навичок. Для досягнення цієї мети спортсмени повинні отримати теоретичні знання, які поглиблюють їх розуміння тренувального та змагального процесів. У

програмі також вказано, що серед методів тренування для поліпшення різних аспектів підготовленості можуть бути використані комп'ютерні моделі та рольові ігри, проте конкретні засоби та методи для формування спеціальних знань спортсмени не визначені. Програма передбачає теоретичну підготовку веслярів на всіх етапах тривалого вдосконалення як у ході практичних занять, так і в спеціально виділеному для цього часі, що включає бесіди, перегляд відеозаписів виступів досвідчених веслярів з наступним аналізом, а також самостійну роботу з літературою (Воронцов, Маслачков, & Чередниченко, 2007).

У навчальній програмі для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ з веслування вказано, що інтелектуальна підготовка веслувальника визначається його світоглядом і широтою поглядів, у тому числі й на спорт, знаннями в галузі теорії і методики веслування, біології, психології, спортивної медицини та ін (Воронцов, та ін., 2007). Такі знання необхідні веслувальникам для якісної спортивної підготовки та творчого відношення до занять спортом.

Незважаючи на важливість теоретичної підготовки, науково-методична література з веслування має значні прогалини з обґрунтуванням структури і змісту цієї підготовки, а також з нерівномірністю покриття тематики на різних етапах навчання, а іноді навіть і її відсутністю.

Зв'язок роботи з науковими темами та планами. Робота виконана відповідно до Плану науково-дослідної роботи кафедри теорії і методики спорту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за темою «Організаційно-методичні засади програмування тренувального процесу кваліфікованих та висококваліфікованих спортсменів» на 2021–2025 рр. (номер державної реєстрації 0121U109550).

Мета дослідження: визначити особливості теоретичної підготовки веслувальників на байдарках і каное.

Методи дослідження. теоретичний аналіз та узагальнення науково-методичної літератури.

Результати дослідження.

Система теоретичної підготовки представляє собою комплекс взаємозв'язків, що спрямовані на формування спеціальних знань у всіх учасників педагогічного процесу з метою забезпечення якісної підготовки спортсменів. Авторами встановлено, що у теоретичній підготовці існують істотні зв'язки між елементами та їх властивостями (Богуславська, Пітин, & Бріскін, 2017; Пітин, 2015).

Теоретична підготовка включає в себе різноманітні знання, необхідні для успішної тренувальної та змагальної діяльності. Це охоплює знання, пов'язані зі світоглядом, мотивацією та етикою, а також знання, які сприяють формуванню стійких мотивів та правил поведінки. Такий комплекс знань є складовою наукового підґрунтя для підготовки спортсменів (Задорожна, 2015).

Теоретична підготовка детально розглядає різні аспекти обраного виду спорту, а також загальні принципи теорії і методики спорту, медико-біологічні цикли, біомеханіку специфічних рухових дій, спортивний метрологічний контроль, розвиток індивідуальних технічних навичок та інше (Данилюк, & Назарова, 2018).

Теоретична підготовка у веслуванні є невід'ємною складовою тренувального процесу, що ґрунтується на наукових принципах та дослідженнях та охоплює глибоке вивчення фундаментальних аспектів веслування на байдарках і каное. Зазвичай, теоретична підготовка веслувальників включає два основних розділи: загальну теорію, яка охоплює наукові та методичні принципи фізичного виховання і спорту, і спеціальну теорію, яка вивчає закономірності спортивного тренування. Спеціальна теоретична підготовка у веслуванні на байдарках і каное ґрунтується на загальних теоретичних знаннях та спрямована на вирішення питань, пов'язаних з адаптацією до тренувальних і змагальних навантажень, індивідуальним плануванням спортивної підготовки, самоконтролем під час тренування, регуляцією режиму праці і відпочинку, а також відновленням працездатності після навантажень (Воронцов, та ін., 2007)

Підготовка спортсменів щодо теоретичної обізнаності охоплює ряд аспектів, таких як формування мотивації у веслувальників, психологічна підготовка, навчання техніки та тактики, а також розвиток фізичних здібностей. Вона є невід'ємною частиною спортивної підготовки та включає не тільки інтелектуальний розвиток, але й формування інтелектуальних здібностей (Богуславська, 2017, а; 2020).

Теоретичні заняття використовують ті ж самі методи, що й у загальній освіті, такі як лекції, семінари, дискусії та самостійне вивчення літератури. Під час таких занять у спортсменів формується свідоме та активне ставлення до виконання тренувальних завдань, спрямованих на підвищення рівня фізичної, технічної, тактичної та психологічної підготовленості. Вони також навчаються раціональним методам змагальної боротьби в умовах змагань. Щодо розвитку інтелектуальних здібностей, специфічних для веслувальників, це досягається шляхом виконання спеціальних завдань і організації занять, які стимулюють творчість у спортсменів, такі як створення нових варіантів техніки рухів, розробка оригінальних тактик для змагань та вдосконалення методів підготовки (Задорожна, 2015).

На сучасному етапі розвитку теоретичної підготовки лише невелика кількість науковців намагаються заповнити цю прогалину. Основу навчально-тренувального процесу підготовки веслувальників складають навчальні програми для спортивних шкіл. Вони включають різноманітні освітні компоненти, такі як обсяг навчального навантаження за розділами підготовки, очікувані результати навчання, перелік, зміст і взаємозв'язок сторін підготовки, форми організації навчально-тренувального процесу, вимоги до спортсменів для переходу до наступних етапів вдосконалення, засоби забезпечення якості підготовки веслувальників та інше (Воронцов, та ін., 2007).

У веслування на етапі попередньої базової підготовки пропонується вивчати методичну літературу з питань навчання і тренування веслярів, а також аналізувати техніку веслування та методи навчання. Програма містить тринадцять тем, на вивчення яких упродовж трьох років передбачено 90 годин. На цьому етапі підготовки, крім зазначених методів та засобів теоретичної підготовки, використовується аналіз окремих методичних статей, участь у плануванні та аналізі тренування, колективний аналіз відеозаписів виступів, обговорення літературних статей та тактики спортсменів на змаганнях. Також

програма складається з тринадцяти тем, на вивчення яких упродовж трьох років передбачено 90 годин (Воронцов, та ін., 2007).

На етапі попередньої базової підготовки частка теоретичної підготовки у веслуванні на байдарках і каное на першому році навчання складає 4,81 %, на другому – 4,12 %, на третьому – 3,21 %. Згідно навчальної програми передбачено вивчення таких тем, як: «Стан і розвиток веслування на байдарках і каное та веслувального слалому», «Єдина спортивна класифікація України, спортивні розряди та звання у веслувальному спорті», «Гігієна, загартовування, режим», «Планування спортивної підготовки, методика ведення щоденника тренування», «Техніка й тактика веслування на байдарках і каное», «Засади методики вдосконалення техніки й тренування у веслуванні на байдарках і каное, веслувальному слаломі», «Моральна, волюва та психологічна підготовка», «Відомості про будову та функції організму людини», «Медичний контроль та самоконтроль», «Правила безпеки при проведенні занять на воді, надання першої допомоги у травматичних випадках», «Правила, організація та проведення змагань», «Спортивні бази, обладнання та інвентар», «Правила навігації та рулювання» (Воронцов, та ін., 2007; Богуславська, 2017, а; 2020, б).

Теоретична підготовка, як важлива складова у розвитку спортсменів, також має свої методи та засоби. На жаль, у фаховій літературі поки лише згадується про наявність таких засобів і методів, але немає докладної інформації про їх структуру та зміст, які враховували б специфіку різних видів спорту.

В існуючих наукових дослідженнях (Пітин, 2015; Юхно, 2017; Губар, 2022) методи теоретичної підготовки в спорті визначаються як способи досягнення мети з формування та усвідомлення спортсменами специфічних знань. Вони поділяються на кілька типів:

- традиційні методи, такі як усна передача інформації (лекції, пояснення, бесіди, аналіз тощо);
- наочні методи, що використовують візуальні засоби (ілюстрації, демонстрації);
- ігрові і змагальні методи, які одночасно впливають на декілька органів чуття.
- Нестандартні методи, що доповнюють обсяг теоретичної підготовки, включають:
 - методи інформаційного пошуку, такі як безпосередній пошук, використання спеціальних машин та засобів, аналіз сучасних ресурсів;
 - інтерактивні методи, до яких відносяться «мозковий штурм», метод асоціацій, створення проблемних ситуацій і проектів;
 - метод імітації, який передбачає наближення поведінки спортсмена до реальних умов;
 - самоосвіта, що означає самостійне упорядкування необхідної інформації.

Дослідження вказують на те, що на ранніх етапах навчання переважно використовуються такі засоби, як перегляд кінофільмів та телепрограм, ігри, включаючи комп'ютерні, практичні заходи, малюнки, плакати та анімація. Однак, досвідчені спортсмени віддають перевагу опрацюванню літературних джерел та інтернет-ресурсів.

В. Ю. Богуславською (2020, а; 2020, б) розвинута ідея використання нетрадиційних засобів теоретичної підготовки в спорті. Наприклад, у циклічних видах спорту вона розробляла нові засоби, такі як комп'ютерні ігри, які ставали досконалими механізмами для тренувальних вправ. За думкою автора, ці засоби сприятимуть більш ефективному процесу передачі, осмислення, засвоєння та накопичення знань, що в свою чергу стимулюватиме зростання спортивної майстерності на протязі тривалого періоду підготовки спортсменів.

Дискусія. На сьогоднішній день теоретична підготовка є невід'ємною складовою процесу тренування спортсменів (Ганчева, 2013; Данилюк, & Назарова, 2018; Богуславська, 2020, а; Schumacker, & Mueller, 2002). Проте результати проведеного нами аналізу літературних джерел свідчать, що у веслуванні теоретичній підготовці приділяється недостатньо уваги.

У літературі надано відомості щодо перевірки ефективності засобів і методів теоретичної підготовки на прикладі різних видів спорту, таких як єдиноборства (Zadorozhna, Briskin, Pityn, Svistelnyk, Roztorhui, & Vorontsov, 2021), легкоатлетичні метання (Wagh, Saraykar, & Deshpande, 2014), велоспорт (Wagh, Saraykar, & Deshpande, 2002), спортивні ігри (O'Connor, Larkin, & Williams, 2018) на початкових етапах підготовки у веслуванні та плаванні. Водночас інформація про застосування цих засобів і методів на більш високих етапах підготовки у веслуванні на байдарках і каное відсутня.

Важливо зазначити, теоретична підготовка, що сучасні обґрунтовані організаційно-методичні основи теоретичної підготовки в спорті становлять потребу обов'язкової паціфікацію теоретичних та методичних походжень відповідно до окремих видів спорту. Зокрема, актуальності набуває науково-методичне обґрунтування структури і змісту теоретичної підготовки циклічних видах спорту, інформаційного наповнення, складників та алгоритмів її застосування для спортсменів різних кваліфікації, а також об'єктивних критеріїв в контролю за її рівнем засвоєння (Пітин, & Бріскін, 2013; Пітин, 2015).

Отже, в ході нашого дослідження було розширено знання про роль теоретичної підготовки у веслуванні як важливого чинника підвищення результатів у тренувальній та змагальній діяльності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Незважаючи на важливість теоретичної підготовки, науково-методична література з веслування має значні прогалини з обґрунтуванням структури і змісту цієї підготовки, а також з нерівномірністю покриття тематики на різних етапах навчання, а іноді навіть і її відсутністю. Крім того, розподіл тем не завжди відповідає меті і завданням спортивного тренування у відповідності до етапу підготовки. Зафіксовано зменшення кількості годин, відведених на теоретичну підготовку, у порівнянні із загальним навантаженням на кожному етапі підготовки. Важливо відзначити, що хоча у літературі є авторські програми з теоретичної підготовки веслувальників, проте відчутна недостатність у виконанні алгоритмів і технологій їх реалізації тренерами. Крім того, відсутні форми контролю якості засвоєння знань веслувальниками на етапі попередньої базової підготовки за критеріями оцінювання.

Отже, теоретична підготовка на етапі попередньої базової підготовки є ключовим чинником в успішному розвитку веслувальників, забезпечуючи їм необхідні знання та розуміння для досягнення високих спортивних результатів.

Перспективи подальших досліджень передбачають визначення ефективності запропонованих засобів на рівень теоретичної підготовленості веслувальників на етапі попередньої базової підготовки.

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Богуславська, В. Ю. (2020, а) Удосконалення теоретичної підготовленості веслувальників на етапі попередньої базової підготовки шляхом застосування авторських інтерактивних засобів. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. пр.*, (28), 132-137.
2. Богуславська, В. Ю., Пітин, М., & Бріскін, Ю. (2017). Напрями застосування новітніх інформаційних технологій в галузі фізичної культури і спорту. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2, 16-20.
3. Богуславська, В. Ю., (2017) Пріоритетність засобів теоретичної підготовки в циклічних видах спорту (на матеріалі опитування тренерів-викладачів). *Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. пр.*, 4(23), 9-13.
4. Богуславська, В. (2020, б). Удосконалення теоретичної підготовленості веслувальників на етапі попередньої базової підготовки шляхом застосування авторських інтерактивних засобів. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. пр.*, 9(28), 132-137. [https://doi.org/10.31652/2071-5285-2020-9\(28\)-132-137](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2020-9(28)-132-137)
5. Воронцов, Ю. О, Маслачков, Ю. М, & Чередниченко, О. О. (2015). *Веслування на байдарках і каное та веслувальний слалом: навч. прогн. для ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ, СНЗСП та училищ олімпійського резерву*. Київ.
6. Ганчева, В. І. (2013). Аналіз діючого програмно-методичного забезпечення ДЮСШ у системі освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 7(33), 61-69.
7. Губар, І. В. (2022). Ставлення тренерів-викладачів до теоретичної підготовки в плаванні. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 2, 16-19. DOI: <http://doi.org/10.31891/pcs.2022.2.2>
8. Данилюк, В., & Назарова, І. Застосування сучасних інформаційних технологій в навчальному та тренувальному процесі з фізичної культури та спорту у вищих навчальних закладах. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. пр.*, 5, 44-50.
9. Задорожна, О. Р. (2015). Удосконалення теоретичної підготовки спортсменів на етапі попередньої базової підготовки у фехтуванні: автореф. дис. канд. наук з фіз. вих. та спорту: 24.00.01 / ЛДУФК. Львів.
10. Пітин, М., П. (2015). *Теоретична підготовка в спорті: монографія*. Львів: ЛДУФК.
11. Пітин, М. П., & Бріскін, Ю. А. (2013). Загальна характеристика концепції теоретичної підготовки у спорті. *Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: зб. наук. праць / ред. кол.: А. С. Дем'янчук, В. І. Борецько, Й. В. Джунь та ін. ; Міжнар. економ-гуманіт.*

ун. ім. акад. Степана Дем'янчука. Рівне: РВЦ МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2(10), 313-318.

12. Юхно, Ю. О. (2017). Класифікація інформаційних технологій у сфері фізичної культури та спорту. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), 2017. 3К, 544-548.

13. Zadorozhna, O., Briskin, Yu., Pityn, M., Svistelnik, I., Roztorhui, M., & Vorontsov, A. (2021). The importance of information blocks which form the basis of tactical knowledge at different stages of long-term development in modern Olympic combat sports. "I do movement for culture. Journal of Martial Arts Anthropology", 21(2), 27–40. DOI: 10.14589/ido.21.2.5

14. O'Connor, D., Larkin, P., & Williams, A. (2018). Observations of youth football training: how do coaches structure training sessions for player development? J. Sports Sci, 36(1), 39–47.

15. Schumacker, Y. O, & Mueller, P. (2002). The 4000-m team pursuit cycling world record: theoretical and practical aspects. Med. Sci. Sports Exerc, 34, 1029–1036.

16. Wagh, S. M, Saraykar, R. V., & Deshpande, S. S. (2014). Implications of Theoretical Analysis of Throwing in Sports. Research Bi-Annual for Movement. [document on the Internet]. [cited 2021 Sept. 30]. Available from. URL: <https://griml.com/12E3l>

REFERENCES

1. Bohuslavska, V. (2020, a). Udoskonalennia teoretychnoi pidhotovlenosti vesluvalnykiv na etapi poperednoi bazovoi pidhotovky shliakhom zastosuvannia avtorskykh interaktyvnykh zasobiv [Improvement of theoretical training of rowers at the stage of preliminary basic training through the use of author's interactive tools]. Fizychna kultura, sport ta zdorov'ia natsii, 9(28), 132-137. [in Ukrainian]

2. Bohuslavska, V. Yu., Pityn, M., & Briskin, Yu. (2017). Napriamy zastosuvannia novitnikh informatsiinykh tekhnolohii v haluzi fizychnoi kultury i sportu [Directions for the use of the latest information technologies in the field of physical culture and sports]. Sportyvnyi visnyk Prydniprovia, (2), 16-20. [in Ukrainian]

3. Bohuslavska, V. (2017). Priorytetnist zasobiv teoretychnoi pidhotovky v tsyklichnykh vyдах sportu (na materialy opytuvannia treneriv-vykkladachiv). Fizychna kultura, sport ta zdorovia natsii: zbirnyk naukovykh prats, 4(23), 9-13. [in Ukrainian]

4. Bohuslavska, V. (2020, b). Udoskonalennia teoretychnoi pidhotovlenosti vesluvalnyk na etapi poperednoi bazovoi pidhotovky shliakhom zastosuvannia avtorskykh interaktyvnykh zasobiv. Fizychna kultura, sport ta zdorovia natsii, 9(28), 132-7. DOI: [https://doi.org/10.31652/2071-5285-2020-9\(28\)-132-137](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2020-9(28)-132-137) [in Ukrainian]

5. Vorontsov, Yu. O, Maslachkov, Yu. M., & Cherednycheko, O. O. (2007). Vesluvannia na baidarkakh i kanoe ta vesluvalnyi slalom: navch. prohr. dlia DIuSSh, SDIuShOR, ShVSM, SNZSP ta uchylyshch olimpiiskoho rezervu. Kyiv, 104. [in Ukrainian]

6. Hancheva, V. I. (2013). Analiz diiuchoho prohramno-metodychnoho zabezpechennia DYuSSh u systemi osvity [Analysis of the current program-methodical support of CYSS in the education system]. Pedagogichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii, 7(33), 61-69. [in Ukrainian]

7. Hubar. I. V. (2022). Stavlennia treneriv-vykladachiv do teoretychnoi pidhotovky v plavanni. Physical Culture and Sport: Scientific Perspective, 16-19. <http://doi.org/10.31891/pcs.2022.2.2>

8. Danyliuk, V., & Nazarova, I. (2018). Zastosuvannia suchasnykh informatsiinykh tekhnolohii v navchalnomu ta trenvalnomu protsesi z fizychnoi kultury ta sportu u vyshchykh navchalnykh zakladakh [Application of modern information technologies in the educational and training process in physical culture and sports in higher educational institutions]. Fizychna kultura, sport ta zdorov'ia natsii, (5), 44-50. [in Ukrainian]

9. Zadorozhna, O. R. (2015). Udoskonalennia teoretychnoi pidhotovky sportsmeniv na etapi poperednoi bazovoi pidhotovky u fekhturni [Improvement of theoretical training of athletes at the stage of preliminary basic training in fencing] (Extended abstract of PhD dissertation). LDUFK, Lviv. [in Ukrainian]

10. Pityn, M. P. (2015). Teoretychna pidhotovka v sporti: Monohrafiia [Theoretical training in sports: Monograph]. Lviv: LDUFK. [in Ukrainian]

11. Pityn, M. P., & Briskin, Yu. A. (2013). Zahalna kharakterystyka kontseptsii teoretychnoi pidhotovky u sporti [General characteristics of the concept of theoretical training in sports]. Psykholoho-pedahohichni osnovy humanizatsii navchalno-vykhovnoho protsesu v shkoli ta VNZ: Collection of scientific works, edited by A. S. Demianchuk, V. I. Boreiko, Y. V. Dzhun et al.; International Economic-Humanitarian University named after Academician Stepan Demianchuk. Rivne: RVC MEHU, 2(10), 313-318. [in Ukrainian]

12. Yukhno, Yu. O. (2017). Klasyfikatsiia informatsiinykh tekhnolohii u sferi fizychnoi kultury ta sportu [Classification of information technologies in the field of physical culture and sports]. Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii 15: Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport), 3K, 544-548. [in Ukrainian]

13. Zadorozhna, O., Briskin, Yu., Pityn, M., Svistelnik, I., Roztorhui, M., & Vorontsov, A. (2021). The importance of information blocks which form the basis of tactical knowledge at different stages of long-term development in modern Olympic combat sports. «I do movement for culture. Journal of Martial Arts Anthropology». 21(2), 27–40. DOI: 10.14589/ido.21.2.5

14. O'Connor, D., Larkin, P., & Williams, A. (2018). Observations of youth football training: how do coaches structure training sessions for player development? J. Sports Sci, 36(1), 39–47.

15. Schumacker, Y. O., & Mueller, P. (2002). The 4000-m team pursuit cycling world record: theoretical and practical aspects. Med. Sci. Sports Exerc, 34, 1029–1036.

16. Wagh, S. M, Saraykar, R. V & Deshpande, S. S. (2014). Implications of Theoretical Analysis of Throwing in Sports. Research Bi-Annual for Movement. [document on the Internet] [cited 2021 Sept. 30]. Available from. URL: <https://griml.com/JH6XO>

*Статтю надіслано до редколегії 04.03.2024
Статтю рекомендовано до друку 17.04.2024*